

Obsah

Autoři jednotlivých kapitol.....	9
Předmluva	11
1 Sociologie jako společenská věda	13
1.1 Sociologický způsob myšlení a vznik sociologie jako vědy.....	13
1.2 Vymezení sociologie.....	14
1.3 Společnost jako systém.....	16
1.3.1 Systém a jeho okolí, otevřený a uzavřený systém.....	17
1.4 Sociologický přístup ke studiu sociálních jevů.....	18
1.4.1 Sociologie a zdravý rozum	18
1.4.2 Přehled sociologických disciplín.....	19
1.4.3 Sociologismus jako způsob analýzy sociálních jevů.....	20
1.5 Základní sociologická paradigmatata.....	21
1.5.1 Verze konsenzuální.....	21
1.5.2 Paradigma konfliktu	22
1.5.3 Interpretativní paradigma.....	24
1.6 Společnost tradiční, moderní a postmoderní.....	25
2 Sociologie práva jako nástroj sociologické analýzy práva.....	28
2.1 Vznik sociologie práva.....	28
2.2 Vymezení sociologie práva.....	29
2.3 Předmět sociologie práva.....	30
2.4 Přínos sociologie práva pro právní vědu a praxi.....	31
3 Vybraní představitelé sociologie a sociologie práva	33
3.1 Evropská sociologie	33
3.1.1 Charles Louis de Montesquieu (1689–1755).....	33
3.1.2 Auguste Comte (1798–1857)	34
3.1.3 Karel Marx (1818–1883)	34
3.1.4 Émile Durkheim (1858–1917).....	35
3.1.5 Max Weber (1864–1920)	38
3.1.6 Eugen Ehrlich (1862–1922).....	42
3.1.7 Adam Podgórecki (1925–1998).....	44
3.2 Česká sociologie práva.....	45
3.2.1 Tomáš Garrigue Masaryk (1850 - 1937)	45
3.2.2 Emanuel Chalupný (1879–1958).....	48
3.2.3 Inocenc Arnošt Bláha (1879 - 1960)	50

4 Sociologicko právní směry	52
4.1 Charakteristika sociologicko právních směrů.....	52
4.2 Vybrané směry v Evropě a USA.....	52
4.2.1 Teorie volného práva.....	52
4.2.2 Zájmová jurisprudencce.....	54
4.2.3 Sociologická jurisprudencce.....	55
4.2.4 Americký právní realismus.....	57
4.2.5 Behaviorální jurisprudencce.....	58
5 Sociologické vymezení práva	60
5.1 Právo jako oblast sociálního života.....	60
5.2 Sociologické chápání a vymezení práva.....	60
6 Právo jako součást kultury společnosti	62
6.1 Právo jako prvek kultury.....	62
6.2 Enkulturační sociokulturního systému.....	63
6.3 Enkulturační jako kulturní kapitál.....	65
6.4 Základní činitele enkulturační.....	66
6.5 Právní socializace.....	67
6.6 Akulturační jako konkurence procesu enkulturační.....	68
7 Institucionalizace sociálního chování	72
7.1 Sociální chování a sociální jednání.....	72
7.2 Proces institucionalizace sociálního chování.....	73
7.3 Sociální norma jako výsledek procesu institucionalizace.....	75
7.4 Právo a jiné normativní systémy.....	79
7.5 Vztah právních, morálních, náboženských a zvykových norem.....	80
7.5.1 Morální normy.....	80
7.5.2 Náboženské normy.....	82
7.5.3 Zvykové normy.....	83
7.5.4 Právní normy.....	83
7.6 Sociální instituce jako výsledek procesu institucionalizace sociálních vztahů.....	86
8 Sociální deviace a anomie	89
8.1 Sociální deviace.....	89
8.1.1 Klasifikace sociálních deviací a jejich prvky.....	89
8.1.2 Sociální deviace a protiprávní jednání.....	90
8.1.3 Relativní přístup k sociální deviaci.....	91
8.2 Normalita a deviace.....	92

8.3	Základní přehled teorií sociální deviace.....	95
8.3.1	Biologické teorie deviace.....	95
8.3.2	Psychologické teorie deviace.....	96
8.3.3	Vybrané sociologické teorie deviace.....	97
8.4	Zkoumání problematiky sociální deviace a směřování teorií sociální deviace.....	102
8.5	Sociální anomie.....	103
8.5.1	Pojem anomie.....	103
8.5.2	Anomie a současnost.....	104
9	Sociální kontrola.....	106
9.1	Pojem sociální kontrola.....	106
9.2	Socializace jako univerzální prostředek sociální kontroly.....	107
9.3	Koncepty sociální kontroly a práva jako nástroje sociální kontroly.....	108
9.4	Některé současné tendence sociální kontroly.....	111
10	Právo jako regulativ sociálního chování.....	115
10.1	Právní vědomí jako projekce práva do lidského vědomí.....	115
10.2	Struktura právního vědomí.....	116
10.3	Právní vědomí jako znalost práva.....	116
10.4	Právní vědomí jako mínění o právu.....	119
10.4.1	Hodnotící pohled na právo.....	119
10.4.2	Postoje k právu.....	120
10.5	Právo, právní vědomí, právní chování.....	125
10.6	Právní normy v regulaci lidského chování.....	128
10.7	Efektivnost práva.....	132
11	Základy sociologického výzkumu.....	136
11.1	Vymezení sociologického výzkumu.....	136
11.1.1	Předmět sociologického výzkumu.....	139
11.1.2	Teoretická a empirická rovina sociologického poznání.....	140
11.2	Metody sociologického výzkumu.....	141
11.2.1	Procedury sociologického výzkumu.....	142
11.3	Techniky sociologického výzkumu.....	146
11.4	Problematika měření v sociologii.....	152
11.5	Čtyři fáze sociologického výzkumu.....	154
11.6	Vybrané druhy sociologických metod.....	161
11.6.1	Sociometrie.....	161
11.6.2	Sociotechnika.....	163

12 Vybrané texty ke studiu sociologie práva	169
12.1 Inocenc Arnošt Bláha: JAK SE SOCIOLOGICKY DÍVAT NA ŽIVOT.....	169
12.2 Peter Berger: POZVÁNÍ DO SOCIOLOGIE	173
12.3 Inocenc Arnošt Bláha: SOCIOLOGIE PRÁVA.....	176
12.4 Emanuel Chalupný: PRÁVO A MRAVNOST.....	185
12.5 Roland Girtler: OKRAJOVÉ SOCIÁLNÍ KULTURY	196
Literatura a další použité zdroje	223